

INSTITUUT VOOR LANDBOUW– EN VISSERIJONDERZOEK

Mededeling ILVO nr 85

**BELGISCHE
BESCHRIJVENDE EN AANBEVELENDE
RASSENLIJST VOOR
INDUSTRIËLE CICHOREI**

2011

Onderzoek en samenstelling:
J. PANNECOUCQUE, J. VAN WAES & C. VAN WAES

ILVO
Burg. Van Gansberghelaan 109
B 9820 Merelbeke (België)

Tel. 09 272 26 87
Fax 09 272 27 01

ilvo@ilvo.vlaanderen.be
www.ilvo.vlaanderen.be

Bij de opstelling van deze brochure werd rekening gehouden met de gegevens van elk ras getest onder een brede waaier van bodem-, klimatologische omstandigheden en ziektedruk om zo de beste actuele informatie te geven. Het rassenonderzoek kan echter niet verantwoordelijk gesteld worden voor elk verlies door latere variatie of wijziging van de raskenmerken.

Copyright © 2011, ILVO Gent.

ISSN 1784-3197

Wettelijk depot: D/2011/10.970/85

Niets uit deze publicatie mag vermeerderd of verspreid worden zonder schriftelijke toestemming van de auteurs.

1. Doel van de rassenproeven voor toelating tot de nationale rassencatalogus

België is in het kader van internationale overeenkomsten verplicht nieuw aangeboden rassen van landbouwgewassen volgens Europese richtlijnen te onderzoeken op hun nieuwigheid (Onderzoek naar onderscheidbaarheid, homogeniteit en bestendigheid of OHB – onderzoek) en hun cultuur- en gebruikswaarde (CGW – onderzoek). Dit is ook zo in alle EU- landen.

Een ras wordt pas in de Belgische rassencatalogus opgenomen als voldaan is aan drie voorwaarden:

- een voldoende cultuur- en gebruikswaarde bezitten; dit niveau evolueert met de tijd, door een aanpassing van de standaardrassen en (of) de beoordelingscriteria
- voldoen aan de criteria voor onderscheidbaarheid, homogeniteit en bestendigheid
- een goedgekeurde naam hebben.

De informatie is gebaseerd op de resultaten van de vergelijkende rassenproeven van de cultuur- en gebruikswaarde die tijdens de periode 1993-2010 in België werden aangelegd in opdracht van het Comité voor de samenstelling van de Nationale Rassencatalogus voor Landbouwgewassen (tot 2002) en vanaf 2003 voor de Technisch Interregionale Werkgroep; werkgroep cichorei.

Het totaal gehalte aan koolhydraten wordt naar de praktijk toe als kwaliteitsparameter opgegeven en is gelijk aan het vroeger vermelde suikergehalte gedeeld door een factor 1,1. Het totaal koolhydraatgehalte is de som van het inulinegehalte en de vrije glucose, fructose en sucrose. Hoe hoger de polymerisatiegraad DP (= fructose/glucose, na hydrolyse +1), hoe langer de inulineketen is. Lange inulineketens zijn gewenst door de verwerkingsindustrie.

2. Organisatie en spreiding van de proeven

De proeven werden uitgevoerd door het Rassenonderzoek voor Cultuurgewassen van het ILVO - Plant- Teelt & Omgeving en Département Productions et Filières (C.R.A.-Gembloux) en door het Onderzoeks- en Voorlichtingscentrum voor Land- en Tuinbouw te Roeselare (Rumbeke-Beitem). De analyses van de droge stof en van het suikergehalte werden uitgevoerd door het chemisch labo (ILVO – Plant – T&O).

De proeven worden jaarlijks aangelegd in Laag- en Midden-België (tussen haakjes het aantal proeven per streek): Zandleemstreek (4) en Leemstreek (2).

3. Berekening van de resultaten

De waarden in de tabellen 1 en 2 zijn uitsluitend afkomstig van de officiële rassenproeven. De berekeningen zijn gebaseerd op de resultaten van minstens 3 proefjaren. Een aantal rassen worden na hun opname nog meerdere jaren beproefd als potentieel standaardras. Ook deze gegevens zijn mee berekend.

In tabel 1 zijn de voornaamste plantkundige kenmerken gegeven, terwijl in tabel 2 de belangrijkste landbouwkundige kenmerken samengebracht zijn.

Voor wat de waarden, die als verhoudingsgetallen uitgedrukt zijn in tabel 2, betreft is 100 het gemiddelde van alle rassen. Wanneer de cijferschaal 1-9 gebruikt wordt, wijst 9 op de gunstigste beoordeling.

Tabel 1: Plant- en teeltkenmerken van industriële cichoreirassen - Belgische rassenlijst 2011

Kenmerken	Lengte van de wortels (cm)	Vertakte wortels (%)	Jeugdgroei (1-9)	Loofontwikkeling (1-9)	Groenblijven loof (1-9)	Koprot (gevoeligheidsgraad) (***)
Canzona	20,6	2,8	7,0	7,1	6,1	3,7
Continuo	20,7	3,0	6,9	7,0	7,0	3,1
Crescendo	21,4	3,2	7,2	7,4	6,5	4,7
Diesis	20,8	1,9	6,8	6,8	6,5	5,3
Enigme	21,7	2,8	6,3	6,2	6,2	3,0
Hera	21,1	3,5	7,3	7,3	6,2	4,5
Maurane	21,2	4,2	7,0	7,6	6,2	4,2
Melci	21,1	3,4	7,0	7,2	6,2	4,8
Orchies (*)	21,1	4,3	7,0	7,2	6,6	7,2
Zingaro (**)	21,0	3,9	7,4	7,5	6,6	4,8
Gemiddelde	21,1	3,3	7,0	7,1	6,4	4,5

(*) Ras van de Europese rassenlijst met een zekere verspreiding in België en als referentie mee in de proeven opgenomen

(**) **Nieuw**

(***) Gevoeligheidsgraad = 1 x het % licht aangetaste wortels + 2 x het % sterk aangetaste wortels

Overname van de volledige tabel uit de Belgische rassenlijst met bronvermelding is toegestaan, namaak is verboden.

Tabel 2: Landbouwkundige waarde van industriële cichoreirassen - Belgische rassenlijst 2011

Kenmerken	Opbrengst (relatief) vers	Opbrengst (relatief) koolhydraten	Totaal koolhydraatgehalte (****)	DP polymerisatiegraad (*****)	Tarra (%)
Canzona	99,3	104,6	20,8	11,0	12,0
Continuo	97,1	98,6	20,0	10,4	11,8
Crescendo	99,0	98,2	19,6	9,8	12,3
Diesis	103,4	105,7	20,2	10,7	13,0
Enigme	96,4	98,8	20,2	10,6	12,5
Hera	102,8	99,5	19,1	9,9	12,7
Maurane	100,8	98,2	19,2	10,1	12,8
Melci	102,3	101,5	19,6	10,0	12,1
Orchies (*)	99,1	94,5	18,8	9,8	13,6
Zingaro (**)	99,6	100,5	19,9	10,3	12,4
Gemiddelde (***)	57,9 ton/ha	11,4 ton/ha	19,8	10,3	12,5

(*) Ras van de Europese rassenlijst met een zekere verspreiding in België en als referentie mee in de proeven opgenomen

(**) **Nieuw**

(***) 100 = gemiddelde van alle rassen

(****) Totaal koolhydraatgehalte = (% fructose + % glucose, na hydrolyse) / 1,1

(*****) DP polymerisatiegraad = (verhouding fructose / glucose, na hydrolyse) + 1

Overname van de volledige tabel uit de Belgische rassenlijst met bronvermelding is toegestaan, namaak is verboden.

4. Beschrijving van de rassen van de Belgische catalogus (in alfabetische volgorde) – algemeen aanbevolen

- **CANZONA (2010)**

Kweker : Chicoline COSUCRA - GROUPE Warcoing
+ ILVO-Plant-Toegepaste Genetica en Veredeling-Melle (België)
Mandataris : Chicoline COSUCRA - GROUPE Warcoing

Suikerbietvorm. Gemiddelde jeugdgroei. Zeer weinig tot weinig vatbaar voor koprot. Gemiddelde verse wortelopbrengst. Hoog tot zeer hoog koolhydraatgehalte. Hoge opbrengst aan koolhydraten. Heeft een hoge polymerisatiegraad. Zeer geringe schieterneiging.

- **CONTINUO (2008)**

Kwekers : Chicoline COSUCRA - GROUPE Warcoing
+ ILVO-Plant-Toegepaste Genetica en Veredeling-Melle (België)
Mandataris : Chicoline COSUCRA - GROUPE Warcoing

Suikerbietvorm. Gemiddelde jeugdgroei. Zeer weinig tot weinig vatbaar voor koprot. Lage tot gemiddelde verse wortelopbrengst. Gemiddeld tot hoog koolhydraatgehalte. Lage tot gemiddelde opbrengst aan koolhydraten. Heeft een gemiddelde polymerisatiegraad. Zeer geringe tot geringe schieterneiging.

- **CRESCENDO (2004)**

Kwekers : Chicoline COSUCRA - GROUPE Warcoing
+ ILVO-Plant-Toegepaste Genetica en Veredeling-Melle (België)
Mandataris : Chicoline COSUCRA - GROUPE Warcoing

Suikerbietvorm. Vrij goede jeugdgroei. Weinig vatbaar voor koprot. Lage tot gemiddelde verse wortelopbrengst. Laag tot gemiddeld koolhydraatgehalte. Lage tot gemiddelde opbrengst aan koolhydraten. Heeft een lage polymerisatiegraad. Zeer geringe tot geringe schieterneiging.

- **DIESIS (2010)**

Kwekers : Chicoline COSUCRA - GROUPE Warcoing
+ ILVO-Plant-Toegepaste Genetica en Veredeling-Melle (België)
Mandataris : Chicoline COSUCRA - GROUPE Warcoing

Suikerbietvorm. Middelmattige jeugdgroei. Weinig vatbaar voor koprot. Hoge verse wortelopbrengst. Gemiddeld tot hoog koolhydraatgehalte. Hoge tot zeer hoge opbrengst aan koolhydraten. Heeft een gemiddelde tot hoge polymerisatiegraad. Geringe schieterneiging.

- **ENIGME (2008)**

Kwekers : Chicoline COSUCRA - GROUPE Warcoing
+ ILVO-Plant-Toegepaste Genetica en Veredeling-Melle (België)
Mandataris : Chicoline COSUCRA - GROUPE Warcoing

Suikerbietvorm. Zwakke tot middelmattige jeugdgroei. Zeer weinig tot weinig vatbaar voor koprot. Lage verse wortelopbrengst. Gemiddeld tot hoog koolhydraatgehalte. Lage tot gemiddelde opbrengst aan koolhydraten. Heeft een gemiddelde tot hoge polymerisatiegraad. Zeer geringe schieterneiging.

- **HERA (1998)**

Kweker : ILVO-Plant-Toegepaste Genetica en Veredeling-Melle (België)
Mandataris : Chicoline COSUCRA - GROUPE Warcoing

Suikerbietvorm. Vrij goede jeugdgroei. Weinig vatbaar voor koprot. Gemiddelde tot hoge verse wortelopbrengst. Laag koolhydraatgehalte. Gemiddelde opbrengst aan koolhydraten. Heeft een lage tot gemiddelde polymerisatiegraad. Zeer geringe tot geringe schieterneiging.

- **MAURANE (2000)**

Kweker : Chicoline COSUCRA - GROUPE Warcoing (België)
Mandataris : Chicoline COSUCRA - GROUPE Warcoing

Suikerbietvorm. Gemiddelde jeugdgroei. Zeer weinig tot weinig vatbaar voor koprot. Gemiddelde verse wortelopbrengst. Laag koolhydraatgehalte. Lage tot gemiddelde opbrengst aan koolhydraten. Heeft een lage tot gemiddelde polymerisatiegraad. Geringe tot middelmatige schieterneiging.

- **MELCI (2001)**

Kweker : ILVO-Plant-Toegepaste Genetica en Veredeling-Melle (België)
Mandataris : Chicoline COSUCRA - GROUPE Warcoing

Suikerbietvorm. Gemiddelde jeugdgroei. Weinig vatbaar voor koprot. Gemiddelde tot hoge verse wortelopbrengst. Laag tot gemiddeld koolhydraatgehalte. Gemiddelde tot hoge opbrengst aan koolhydraten. Heeft een lage tot gemiddelde polymerisatiegraad. Geringe tot middelmatige schieterneiging.

- **ZINGARO (2011)**

Kweker : Chicoline COSUCRA - GROUPE Warcoing
+ ILVO-Plant-Toegepaste Genetica en Veredeling-Melle (België)
Mandataris : Chicoline COSUCRA - GROUPE Warcoing

Suikerbietvorm. Vrij goede jeugdgroei. Weinig vatbaar voor koprot. Gemiddelde verse wortelopbrengst. Gemiddeld koolhydraatgehalte. Gemiddelde opbrengst aan koolhydraten. Heeft een gemiddelde polymerisatiegraad. Zeer geringe schieterneiging.

5. Rassenkeuze en standdichtheid

Rassen die schietergevoelig zijn worden best niet vóór 15 april gezaaid.

Omwille van het mechanisch rooien met zesrijige suikerbietrooiers wordt best gezaaid op een rijafstand van 45 cm. De meest aangewezen standdichtheid is 140.000 à 150.000 planten per ha bij de oogst. Bij gebruik van een pneumatische precisie­machine met omhuld gekalibreerd zaad en rekening houdend met een veldopkomst van 65 tot 70 % zijn ongeveer 2,5 eenheden of 250.000 zaden per ha nodig (9 cm afstand in de rij).